პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

წელიწადი მეორე

კომუნისტი

ცენტრ. და ტფილისის კომ. ტიტის და სახლ. ცაკარ. გ. ბ., ჯ.-ამ. და პროფესიონალური კავშირების საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ორგანო.

რედაქცია: ტფილისი, კრუზენშტერნის ქ. № 2.

მთავარი კანტორა: ტფილისი, რუსთაველის პრ., № 24 (მე-2 სართული).

რედაქციის მიღება საქმისათვის ყოველდღე გარდა კვირა დღეებისა დილის 9—2 ს. ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14—76 მდივნის № 19 სტერ. №

ხელის მოწერის თვიური ფასი შემდეგია: საქართველოში 100.000 მ. ქართ. ბონებით. სხვა საბჭოთა რესპუბლიკებში 250 მ. 1922 წ. ნიშნებით. განცხადება—10 ათ. მ. ნომპარელის სტრიქონი. სამგლოვიარო განცხადება 300 ათასი მ. ტელეფონის № კანტორისა № 5—48.

№ 225 | კვირა, 1 ოქტომბერი 1922 წ. | ყოველდღიური გაზეთი | კვირა, 1 ოქტომბერი 1922 წ. | № 225

ორშაბათს, 2 ოქტომბერს დილის 10 საათზე გაიხსნება ცენტრალურ აღმასკომის სესია

სესიის დღიური წეს-რიგი:

1) მოხსენება ს—ს ცაკის პრეზიდიუმის მუშაობის შესახებ (მომხსენებელია ფ. მახარაძე).
2) პროექტი სამაზრო და თემთა აღმასკომების რეორგანიზაციის შესახებ (მომხსენებელია შინ. საქმეთა სახ. კომის. ს. გეგეჭკორი).
3) ბორჯომის რაიონის ცალკე მაზრათ გამოყოფა.
4) შორაპნის მაზრის ცენტრის ჭიათურაში გადატანა.
5) მიწად-მოწყობის დებულების შეცვლისა და დამატების შესახებ (მომხსენებელია მიწად-მოქმედების სახ. კომ. ს. თოდრია).
6) საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის პროექტი (მომხსენებელია ს. ქავთარაძე).
7) პროექტი დებულებისა ადვოკატურის შესახებ. (მომხსენებელია ს. ქავთარაძე).
8) პროექტი დებულებისა პროკურატურის შესახებ (მომხსენებელია ს. ქავთარაძე).
9) საერთო დებულება გადასახადთა სისტემის შესახებ (მომხსენებელია ფინანსთა სახ. კომისარი).
10) მოხსენება შიმშილზე (მომხსენებელია ფ. მახარაძე).

რადგან განსახილველი საკითხი ფრიად საყურადღებოა, დასწრება ცაკის ყველა წევრებისათვის აუცილებელია.

ს—ს ცაკის პრეზიდიუმი.

პარტიის უმაღლეს ორგანოს დადგენილებით, გენერალურ ხელახალი რეგისტრაციის, საქართველოს კომუნისტური პარტიის წევრთა შემოწმების და გაწმენდის შესახებ,

ცენტრალურ შემმოწმებელი კომისია

კორომჩენკოს თავმჯდომარეობით და წევრთა ამხ. თოდრიას და სტურუას შემადგენლობით იწყებს რა საპასუხისმგებლო და რთულ მუშაობას,—მიმართავს პარტიის წევრებს და უპარტიო ამხანაგებს, რომელთათვისაც ძვირფასია მმართველი პარტიის ძლიერება და მუშურ-გლეხური ხელისუფლების აყვავება—დაეხმარონ ცენტრალურ კომისიას მის რთულ მუშაობაში მასალების მიწოდებით, პარტიის როგორც უბრალო წევრთა ისე პასუხისმგებელ მუშაკთა მიერ ჩადენილ ბოროტ-მოქმედების და შეუფერებელ მოქმედებათა შესახებ.

კომისიისადმი ყოველი მიმართვა და პარტიის წევრთა წინააღმდეგ საბრალმდებლო მასალები უნდა იყოს წარმომდგენის მიერ ხელმოწერილი, ხოლო ცენტრალური კომისია იძლევა გარანტიას საიდუმლოდ შეინახოს მასალის მიმწოდებლის ვინაობა.

ყველა ამხანაგებს, პარტიულებს და უპარტიოებს, რომელნიც გამოდიან საზოგადო კრებებზე გაწმენდის დროს ამა თუ იმ წევრის ბოროტმოქმედებათა გამოსამჟღავნებლად, მიუხედავად მისი მდგომარეობისა სამსახურში, კომისია აძლევს გარანტიას დაცულ იქნეს მათი სრული ხელშეუხებლობა.

ცენტრალური შემმოწმებელი კომისიის თავმჯდომარე: კორომჩენკო.
წევრები: თოდრია, სტურუა.

მისამართი: რუსეთის კომპარტიის ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტი, პეტრე დიდის ქ. № 8, ოთახი 8.

ცენტრალურ აღმასკომის სესია

ფრიად მნიშვნელოვანი საქმეები აქვს გასაკეთებელი ამ ჟამად შეკრებილ ცენტრალურ აღმასკომის სესიას. სესიის დღის წესრიგში დასმულია საყურადღებო საკითხები, რომელთა ასეთი თუ ისეთი გადაჭრა უდიდეს [illegible]

ის კამათი, რომელიც გამოიწვია პრესაში პირველმა ამათგანმა, მაჩვენებელია, თუ როგორ მწვავედ დგას ეს საკითხი ადგილობრივად. ამის გამო იმართებოდა აგრეთვე კრებები დაინტერესებულ ორგანიზაციებში. [illegible]

[illegible]

დასახადი, ცენტრალურ და ადგილობრივ ხელისუფლებათა დამოკიდებულება ამ საქმეში და მრავალი სხვა საკითხები მოითხოვენ დაწვრილებითი გარჩევას და გადაწყვეტას. ჩვენი ფინანსების საქმე მხოლოდ მაშინ შეიძლება გაჯანსაღდეს, როცა მიზანშეწონილი საგადასახადო სისტემა [illegible]

ვიმეორებთ, ფრიად მნიშვნელოვანი საკითხები დგას სესიის წინაშე. ჩვენ ეჭვი არ შეგვდის, რომ სესიის ყოველ წევრს ეს შეგნებული აქვს და თავის ცოდნას, გამოცდილებას, ენერგიას არ დაიშურებს, რომ ეს საკითხები მშრომელი ხალხის საკეთილდღეოდ გადიჭრას.

[illegible]

ჩვენი მეორე ფრონტი

საბჭოთა ხელის უფლება მაგრდება ეკონომიურ ფრონტზე და სცილდება მის საორგანიზაციო პერიოდს. მის წინაშე წამოჭრილია ახლა იდეოლოგიური ფრონტი.

კომუნისტურმა პარტიამ რუსეთის მასშტაბით წამოაყენა ეს საკითხი. ამას მოწმობს ამხ. ზინოვიევის სიტყვა პარტიულ კონფერენციაზე.

[illegible]

ამ წელში იქნება პოლიტიკურ განათლების განყოფილება საბიბლიოთეკო, საკლუბო და სალექტორო მუშაკების მოსამზადებლად.

მოწყობილია კავშირი მაზრებთან. იხსნება სამკითხველოები, გამოცოცხლება დაეტყო ბიბლიოთეკებს, დაინტერესებული ორგანიზაციები. ხსნიან კლუბებს. [illegible]

[illegible]

ტელეგრამები

ახლო აღმოსავლეთის ამბები

სამხედრო მოქმედება

მოსკოვი. 30 სექტ. ოსმალეთის კავალერიის რაზმი მოძრაობს ჩრდილო-დასავლეთის მიმართულებით, იმ მიზნით, რომ დაიკავონ ინგლისელების ავანპოსტები. ამის საწინააღმდეგოთ [illegible]

ოსმალეთის ჯარების მოძრაობა

ნაუენი. 30 სექტემბერი. ჩანაკის მახლობლად ოსმალეთის კავალერია მიუახლოვდა ბარბედს, საიდანაც მას შეუძლია სროლა აუტეხოს ინგლისის მოწინავე ნაწილებს. ოსმალეთის [illegible] თის კავალერია შეიჭრა ინგლისელების ზურგის უკანა ხაზში. ოსმალეთის კავალერისტებმაააფრიალეს თეთრი ფლაგა. კავალერისტებს არ უნდათ ინგლისელებზე შეტევა, რაც მათ მდგომარეობას ძლიერ ართულებს.

მდგომარეობა სერიოზულია.

ჰანოვერი. 30 სექტ. ოსმალეთის ჯარები მოწინავე ნაწილებში მიადგენ ინგლისის ზანაკის მავთულის ხლართებს. მიღის ცნობები, რომ ოსმალეთის ჯარის ნაწილები კიდევ უფრო წინ იწევენ. ამის გამო მოკავშირე სახელმწიფოები მდგომარეობას ძლიერ სერიოზულად სთვლიან.

კიდევ ქემალ ფაშისადმი მიმართვა.

ჰანოვერი. 30 სექტ. ალბად, ინგლისის მთავრობა დაავალებს თავის უმაღლეს კომისარს სტამბოლში, ერთხელ კიდევ მიმართოს ქემალ ფაშას [illegible]

[illegible] ჯარი მიყავდა, უკანასკნელთა თხოვნის თანახმად, უკან დაბრუნდა.

ინგლისის დამხმარე ძალები.

ბორდო. 30 სექტ. კონსტანტინოპოლში მოვიდა ინგლისის ახალი დამხმარე ძალები.

ოსმალოებმა აიღეს ჩანაკი.

ჰანოვერი. 30 სექტემბერ. „ჩიკაგო ტრიბუნის" ცნობებით, ოსმალეთის ჯარის ნაწილებმა დაიკავეს ჩანაკის ნახევარი ნაწილი.

ფიქრობენ, რომ ეს მოხდა ინგლისელების თანხმობით, იმიტომ რომ ოსმალეთის ჯარი მიდიოდა თეთრი დროშებით და ზარბაზნებით, უკან მობრუნებულ ლულებით.

დარდანელის კარებთან.

კროიდონი. 30 სექტემბერი. ოსმალოებს უჭირავთ ნეიტრალური ზონ[illegible]

[illegible] დანელთან შესასვლელი ადგილები. უდავოდ მიაჩნიათ, რომ ასეთი საშიში მდგომარეობა უნდა შეიცვალოს, სხვა გვარად შესაძლებელია მოხდეს ამბები, რომლის პასუხისმგებლობა დაეკისრება ქემალ-ფაშას.

ახალი ძალები.

ჰანოვერი. 30 სექტ. 28 სექტემბერს სტამბოლში მივიდა ინგლისის ახალი ძალები. მივიდა ქვეითა ბატალიონი და 1,000 კაცისაგან შემდგარი რაზმი.

რევოლიუციონური მოძრაობა საბერძნეთში

მეფე დაპატიმრებულია

მოსკოვი 30 სექტემბერი. კონსტანტინე მეფე დაპატიმრებულია ათენაში. მოკლულია ერთი მინისტრი.

— გერმანიის პრესა აფასებს საბერძნეთის რევოლიუციას, როგორც [illegible] თიდან.

ახალი კაბინეტი.

კრაუდენი. 30 სექტ. იტყობინებიან, რომ ახალი კაბინეტი შეადგინა ზაინისმა. გარეშე საქმეთა მინისტრის პოსტი უჭირავს პოლიტისს.

ვენიზელოსი.

კროიდონი. 30 სექტ. პარიზში მისვლისას ვენიზელოსმა მალე [illegible] ნადადება საბერძნეთის ახალი მთავრობისაგან, მიიღოს მონაწილეობა ნაციონალური საქმეების აღდგენისათვის. ვენიზელოს ჯერ ჯერობით პასუხი არ გაუცია.

სამხედრო კომისია.

ბორდო, 30 სექტ. სამხედრო [illegible] სესია კლიაფტერას და განატასის ხელმძღვანელობით დროებით ასრულებს ხელისუფლების ფუნქციებს. [illegible] ნის საკითხში.

ახალი მეფე ხანმოკლეა.

ქაირი, 30 სექტ. პარიზში ფიქრობენ, რომ საბერძნეთის ახალი მეფის ტახტზე ჯდომა ხანმოკლე [illegible]

ჯაშუშობის და მისი პროზის ლეგენდა

თავის არსებობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლაში, ბურჟუაზიამ არა მარტო ლეგალიზაცია უყო ისეთ დაწესებულებებს, როგორიცაა პროვოკაცია, შტრეიკბეხერობა, ჯაშუშობა და სხვა, არამედ რაც უმთავრესია, მან შესძლო გავრცელებია და იდეალურად მოეჩვენებია ეს თავისი და[illegible]

[illegible] სურათს, თუ რამდენად უსინდისო—პროზაულს ხასიათს ატარებს ბურჟუაზიის დამცველ აგენტების ბიუროების მუშაობა.

ცოტა დაფიქრება სჭირია იმას, რომ წარმოიდგინო მთელი სისაძაგლე, მაგალ., გერმანიის „შავი ასეულის" მოხალისეების, რომლებიც [illegible]

[illegible]

ამ რიგად უკვე ლეგუა სკრიტე ფრიად საინტერესო რომანში „პროფესიონალურ კავშირის მდივანი" შე გვიხატავს შტრეიკბეხერების და მათ დამხმარე პოლიციის უარყოფით ტიპებს.

უფრო დაუნდობლად ახასიათებს ჯაშუშთა მოქმედებას უპტონ სინკლერი.

უკვე „ჯიმი ხიგინსში" სინკლერ[illegible]

[illegible]

ბ. ზაპაშვილი

ორშაბათს, 2 ოქტომბერს

საღამოს 6 საათზე

ქალაქის აღმასრულებელ კომიტეტის შენობაში

გაიმართება

კომუნალურ განყოფილების

სექციის სხდომა

გთხოვთ ყველა ამხანაგებს, რომელნიც ჩაწერილნი არიან აღნიშნულ

სექციაში

გამოცხადდნენ თავის დროზე.

369 მდივანი **ხუნდაძე.**

ემა. რადგან გამოაშკარავა ტენდენცია რესპუბლიკის დამყარებისა.

ვენიზელისტები და ახალი კაბინეტი.

ბორდო, 30 სექტ. ვენიზელისტების გაზეთები იტყობინებიან, რომ ვენიზელისტებმა უარი განაცხადეს კაბინეთში მონაწილეობაზე, ვინაიდან რევოლიუციონურ კომიტეტს სურს შეადგინოს საქმიანი სამინისტრო ყოველგვარ პოლიტიკური მიმართულების გარეშე.

აჯანყებულთა რიგებში

ბორდო. 30 სექტ. ფრაკიაში და ეპირში დაბანაკებული საბერძნეთის ჯარი აჯანყებულებს შეუერთდა.

საბერძნეთის მინისტრების დაპატიმრება.

ბორდო. 30 სექტემბერი. ძველი კაბინეთის 5 მინისტრი—გუნარისი, სტრატოსი, პროტაპადაკისი, გუდოსი და ფილოლოსისი დაპატიმრებულნი არიან. საზოგადოებრივი აზრი მოითხოვს მათ გასამართლებას, როგორც დამნაშავეების მცირე აზიაში ბერძნების დამარცხებაში.

ახალი დაპატიმრებანი.

ბორდო. 30 სექტ. ათინაში მოელიან ახალ დაპატიმრებებს.

ბორდო. 30 სექტ. კანეაში ძალაუფლება გადაეცა რევოლიუციონერებს. ვენიზელოსის მომხრეთა კომისია სამი წევრის შემადგენლობით წარმოადგენს დროებით მთავრობას.

ბორდო. 30 სექტ. საბერძნეთის რევოლიუციონურ კომიტეტს ჯერ თავისი აზრი არ გამოუთქვამს კონსტანტინეს გამგზავრების შესახებ, რომელიც ამ ჟამად დატუსაღებულია.

საბერძნეთის ამბების შესახებ.

ჰანოვერი. 30 სექტ. ათინაში საბერძნეთის ელჩმა ბერლინში აცნობა პრესის წარმომადგენლებს, რომ ათინის ყველა მცხოვრებლებმა და მთელმა არმიამ აღფრთოვანებით მიესალმა რევოლიუციონური ჯარის ნაწილების შესვლას როგორც სამშობლოს მხსნელების.

რევოლიუციონური მოძრაობის მიზანია სამშობლის ხსნა.

კაბინეტის საბოლოოდ შედგენამდე სახელმწიფოს დროებითი მართვა-გამგეობა იმყოფება არმიის 12 ოფიცერის ხელში.

ბალკანეთის კომპარტიაში

მოსკოვი. 30 სექტ. ბალკანეთის კომუნისტური პარტია მე-4-ე ყრილობამ მიმართა ბალკანეთის ყველა სახელმწიფოების მუშებს მოწოდებით, რომელშიდაც აღნიშნულია, რომ ბალკანეთი გადაიქცა ევროპის კონტრ-რევოლიუციის ცენტრად. ბალკანეთის კომპარტია მოუწოდებს ბალკანეთის სახელმწიფოების პროლეტარიატს შეერთდნენ და დაარსონ ერთიანი რევოლიუციონური ფრონტი, კაპიტალიზმის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

წითელ რესპუბლიკებში

რუსეთი

ამხ. პრეობრაჟენსკის წერილიდან.

მოსკოვი, 30 სექტ. ამხ. პრეობრაჟენსკი „პრავდა"-ში სწერს: „უკანასკნელ დროის განმავლობაში „შავს ბირჟაზე" ოქროს ფასი იზრდება. მოსკოვის „შავს ბირჟაზე" ფასებს აწესებს სპეკულიანტების პატარა ჯგუფი. ამავე დროს ოქროზე ფასის ზრდამ გამოიწვია სამეურნეო წრეებში სრულიად უსაფუძვლო პანიკა.

პრეობრაჟენსკი აღნიშნავს სრულს შეუსაბამობას ოქროს ფასისა და საერთოდ საქონლის ფასების ზრდის შორის. დასკვნა აქედან შემდეგია: ფასები საზოგადოდ მატულობს, მაგრამ ფასების ამგვარი ზრდა კატასტროფიული არ არის. ფასების ზრდის ერთად ერთი მიზეზია ჩვენი ემისია, ვინაიდან საქონლის ტრიალი საერთოდ ფართოვდება. ოქტომბერში არ უნდა მოველოდეთ მდგომარეობის მნიშვნელოვანად შეცვლას, ემისიის შემცირების პირობებში კი შეიძლება იმედი ვიქონიოთ მანეთის კურსის განმტკიცებისა. ოქროზე ფასის მომატებას არავითარი სერიოზული საფუძველი არა აქვს, საერთოდ საქონლის ფასის ცვალებადობა სპეკულიატიური ხასიათისაა. ამით პანიკის გამოწვევა ყოვლად შეუწყნარებელია. ოქრო უვარგისი ხდება ანგარიშის წარმოების უმთავრეს ერთეულის სახით. უფრო საიმედო იქნებოდა 1922 წელში გამოშვებულ ფულის ნიშნებზე დაყრდნობა და მიღება სახელმძღვანელოდ სრულიად რუსეთის სასაქონლო ინდექსისა.

ელექტროფიკაცია

მოსკოვი. 30 სექტემბერი. სახელმწიფოს ელექტროფიკაციის სამმართველომ მიიღო პროექტი დეკრეტისა რომლითაც ნებადართულია ამხანაგობათა დაარსება ისეთ ელექტროსადგურის აგებისა და ექსპლოატაციისათვის, რომელთა ძალა არ აღემატება 500 კილოვატს. ელექტროსადგურების აგება სწარმოებს ადგილობრივ სახელმწიფო ორგანოებთან შეთანხმებით.

ფეიქართა ყრილობა.

მოსკოვი, 30 სექტ. 6 ოქტომბერს გაიხსნება სრულიად რუსეთის ფეიქართა ყრილობა.

სავალდებულო სამხედრო სამსახური.

მოსკოვი, 30 სექტ. რუსეთის ცენ. აღმასრულებელმა კომიტეტმა დაამტკიცა პროექტი დეკრეტისა, რომლის თანახმად რ. ს. ფ. ს. რ. ყველა მოქალაქენი გაიწვევიან წითელ ჯარში სამხედრო სამსახურის მოსახდელად 20 წლის შესრულებისას. ქვეით ჯარში და არტილერიაში სამსახურის ვადა წელიწად ნახევარია, კავალერიაში და ტეხნიკურ ნაწილებში ორ ნახევარი წელიწადი, საჰაერო ფლოტში 3 ნახ. წელიწადი, საზღვაო ფლოტში—4 ნახ. წელი. ჯარში გაწვევა სწარმოებს ყოველ წლიურად თებერვალში და მარტში. რევოლიუციონურ სამხედრო საბჭოს ეძლევა უფლება იმ წითელ არმიელების ვადამდე დათხოვნისა, რომლებმაც სამოსწავლო კურსი წარმატებით დაასრულეს.

კაპიტალიზმის სამეფოებში

გერმანია

ბერლინში

ჰანოვერი. 30 სექტემბერი. ბერლინში ხელახლა გაიხსნა კინო თეატრები ქალაქის თვითმართველობასა და თეატრის პატრონებს შორის დადებულ მელშეკრულების გამო.

აფრიკის მუშებს შორის.

ბერლინი, „როტე ფანე" სწერს: „სამხრეთ აფრიკაში რევოლიუციონური მოძრაობა ჩააქრეს ინგლისელებმა ტანკების და პულემიოტების დახმარებით. ამ ჟამად დატუსაღებულია 10,000-მდე მუშა. 950 მუშა, რომელთაც ბრალდებათ სახელმწიფოს ღალატი და მკვლელობა, სამართალშია მიცემული. ამ ცნობის შესახებ „როტე ფანე" შენიშნავს: „რას იტყვიან ვანდერველდე და მისი მეგობრები ამის შესახებ? აი სად შეეძლოთ მათ რაინდული მფარველობის გაწევა, მით უმეტეს, რომ ამგვარ მფარველობისა და გამოსარჩლებისათვის არ იყო საჭირო შორს გამგზავრება, არამედ შეიძლებოდა მიმართვა თავის მეგობრებისათვის, რომელთაც დიდი გავლენა აქვთ ინგლისის მთავრობაზე.

გემების საზოგადოების მახინაციები.

ჰანოვერი, 30 სექტ. კომუნისტური გაზეთი „როტე ფანე" ილაშქრებს ჰამბურგ-ამერიკალინიის" საზოგადოების წინააღმდეგ. გაზეთი „როტე ფანე" აღნიშნავს, რომ გემი „ჰამგონია" განზრახ იქნა ჩაძირული, დაზღვევის პრემიის მიღების მიზნით.

საფრანგეთი

მეზღვაურთა გაფიცვის გამო

მოსკოვი, 30 სექტემბერი. მარსელის სავაჭრო ფლოტის მეზღვაურთა გაფიცვა გრძელდება. გემის მეპატრონეთა ნაწილი დათანხმდა რვა საათის სამუშაო დღის განახლებაზე—მათ უმრავლესობამ კი ლოკაუტი გამოაცხადა.

— ტუნისის გუბერნატორმა მიმართა საფრანგეთის მთავრობას მოთხოვნით გაგზავნოს 800 ტუნისის ჩინოვნიკი, რომელნიც გაფიცვის გამო მარსელში დარჩენ.

გემების პატრონებმა დაითხოვეს აფიცრები, რომელნიც მიემხრენ გაფიცულებს.

შეერთებული შტატები და ინგლისი

მოსკოვი. 30 სექტემბერი. ვაშინგტონში მოვიდა ინგლისის მისია ინგლისის შეერთებულ შტატებისადმი დამოკიდებულების გამოსარკვევად. ინგლისმა უნდა გადაუხადოს 2 ოქტომბერს 25 მილ. გირ. სტერლინგი.

პოლონეთი

რეპრესიები ვარშავაში.

ბერლინი, „როტე ფანე" იტყობინება: ვარშავაში პოლიცია აწარმოებს ჩხრეკას კომუნისტების ბინებზე, აღმოაჩინეს ბევრი საგიტაციო მასალა და დაატუსაღეს მრავალი ამხანაგი.

სასურსათო გადასახადის კამპანია

სულ რამდენია აკრეფილი?

სახალხო სასურსათო კომისარიატის ოფიციალურ დოკუმენტალურ ცნობით სექტემბრის 29-სთვის აღმოსავლეთ საქართველოს ათ მაზრაში, სადაც წრევანდელ სასურსათო გადასახადის შეგროვება სწარმოებს, ხორბლეულის ერთეულით აკრებილია 819,610 ფუთი, ანუ 56,5 პროცენტი. აღმოსავლეთ საქართველოზე შეწერილ გადასახადისა.

კამპანიის მსვლელობა

ახალციხის მაზრა. სექტემბრის 15-დან 25-მდე აკრებილია: ხორბალი—8,381 ფუთი, ქერი—660 ფ., ქერდიკა—52 ფ., კართოფილი—1,449 ფ., ხორცი—646 ფ. და ფულად—170 მილიონი მან. ხორბლეულის ერთეულით შეგროვილია 10,803 ფუთი.

თიანეთის მაზრა. აგვისტოს 22-დან 31-მდე შემოვიდა სასურსათო გადასახადი: ხორბალი—1,398 ფუთი, ქერი—68 ფ., ლობიო—91 ფ. ამავ ხნის განმავლობაში შარშანდელ გადასახადის ნარჩენის ანგარიშში აკრებილია: ხორბალი—218 ფ., ქერი—70 ფ. და სხვა...

სექტემბრის 1-დან 22-მდე შეგროვილია წრევანდელი გადასახადი: ხორბალი—3,063 ფ., ქერი—384 ფ., ლობიო—222 ფ., კართოფილი—82 ფ., ხორცი—12 ფ., ცხვარი—116 ფუთი. ამავ ხნის განმავლობაში აკრებილ იქნა შარშანდელ გადასახადის ნარჩენი: ხორბალი—86 ფ., ქერი—38 ფ., ლობიო—27 ფ., კართოფილი—36 ფ. და სხვა.

ტფილისის მაზრა. სექტემბრის 1-დან 26-მდე შეგროვილია: ხორბალი—8,424 ფ., ქერი—358 ფ., სიმინდი—13 ფ., კართოფილი—6 ფ. და ფულად 600.592,000 მან.

ამიერკავკასიის ფედერაციაში

საქართველო

ბათომი

მოძრაობა სრუტეებში თავისუფალია.

მოხალისე ფლოტის მიერ მიღებულ ცნობების თანახმად ინგლისელებს არ დაუხურავთ სრუტეები კომერციულ გემებისათვის, მაგრამ დააწესეს ამ გემებზე სასტიკი კონტროლი.

შავი ზღვის რეისები.

რუსეთის სახელმწიფო გემების მიმოსვლის სამმართველო იტყობინება, რომ, ყველა რეისებიდან დეფიციტს არ იძლევიან რეისები ანატოლიის ხაზზე აზოვის ზღვაზე და ოდესა-ნიკოლაევ-ხერსონის ხაზზე. ყველა დანარჩენი რეისები ძალიან დიდ ზარალს იძლევა. სამმართველოს განზრახული ჰქონდა სრულებით შეეწყვიტა რეისები, მაგრამ ვინაიდან მას აქვს სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობა გემების მოძრაობა გრძელდება.

მოხალისე ფლოტის აღორძინება.

მოხალისე ფლოტის კანტორის მოქმედების განახლების გამო, ბათუმში მყოფმა ფლოტის წარმომადგენელმა ამხ. ზელიგმანმა გაზ. „ბათუმის შრომას" შემდეგი ცნობები მიაწოდა: კომერციულ ოპერაციების სახელმწიფოს ხელში გადასვლის შემდეგ სატრანსპორტო-საექსპედიციო აპარატი ხორციელდება მოხალისე ფლოტის ორგანიზაციის საშუალებით. უკანასკნელი იმყოფება რა საგარეო ვაჭრობის სახ. კომისარიატის განკარგულებაში, წარმოადგენს წარმოებას, რომელიც აწარმოებს ყოველ გვარ ოპერაციებს კომერციულ საფუძვლებზე. მოხალისე ფლოტის დებულება დამტკიცებული იყო საბჭოთა რუსეთის სახ. კომისართა საბჭოს მიერ ა. წ. 14 ივნისს და მოხალისე ფლოტმა გააფართოვა თავისი მოქმედება მთელ ფედერაციაში. გახსნილია განყოფილებანი პეტროგრადში ხარკოვში, ეკატერინოსლავში. 1 ივლისიდან გამოცოცხლდა მოხალისე ფლოტის უდიდესი ბაზა—ოდესა: სადაც მრავალი სახელოსნოებია ყოფ. საზოგადოებისა. ოდესის განყოფილებამ ჩქარა დაფარა თავისი ქსელით შავი და აზოვის ზღვების რაიონები: ნიკოლაევი, სევასტოპოლი, სიმფეროპოლი, იალტა, ფეოდოსია, მარიოპოლი, სადაც განყოფილებას დაიწყო მოქმედება გაცილებით უფრო ადრე, ვინაიდან ნავთსადგურში იმყოფებოდა ნახშირის დიდი რაოდენობა. შემდეგ ორგანიზაცია გადატანილ იქნა სამხრეთ-აღმოსავლეთში, რომლის ცენტრად ხდება როსტოვი დონზე. გაიხსნა განყოფილებანი, ნოვოროსისკში, პიატიგორსკში, ტუაპსეში, და გელენჯიკში. პარალელურად ორგანიზაცია ეწყობა ამიერ-კავკასიაში საზღვარგარეთელ ბაზართან რამდენად ძლიერია ეს კავშირი, შეიძლება დავასკვნათ იქიდან, რომ ლონდონში გაგზავნილ შეკითხვაზე, გვიპასუხეს მესამე დღეზე.

ჩვენ მისვლამდე ბათუმში აწარმოებდა ვაჭრობას ყველასთან. საბაჟოს თანდათან წარჩინება ეტყობოდა ექსპედიტორების აპარატს სპეკულიაციურ ხასიათის პატარ-პატარა ფირმების სახით.

საზღვარგარეთელ ბაზართან სავაჭრო ოპერაციების აღრიცხვა მეტად საძნელო იყო სახელმწიფოსათვის, ამ ჟამად კი იმ ხელშეკრულების ძალით რომელიც დადებული იქნა მოსკოვში ამა წლის 10 აგვისტოს საგარეო ვაჭრობის კომისარიატის საგარეო ვაჭრობის კომისარიატის საბაჟო სამართველოსა და მოხალისე ფლოტის მმართველობას შორის, ბათუმის საბაჟოსთან იხსნება მოხალისე ფლოტის სატრანსპორტო-საექ-პედიციო სააგენტო. ამასთანავე ბათუმის საბაჟოსთან არსებული კერძო საექსპედიტორო აპარატი დაშლილია. სააგენტოს დაეთმო საბაჟოსთან ბინა. სააგენტოს დაეკისრა შემდეგი ოპერაციების წარმოება: ყველა საბაჟო ფორმალობის აღსრულება საზღვარგარეთ მიმავალ და საზღვარ-გარეთიდან მომავალ გემებზე, საბაჟოდან საქონლის მიღება და კუთვნილებისამებრ ჩაბარება, ადმინისტრაციულ და სანიტარულ წესების შესრულება, საქონლის გადაგზავნა სახელმწიფოს შიგნით და საზღვარ გარეთ და სხვა.

საქონლის საბაჟოში შემოწმება ხდება სააგენტოს ექსპედიტორის რწმუნებულის თანდასწრებით, ამავე დროს შემოწმების დაწყების დღიდან საქონელი იმყოფება სააგენტოს განკარგულებაში. საქონლის გამოშვება სწარმოებს საბაჟოსთან ყოველგვარი ანგარიშების გასწორების შემდეგ. ყველა იმ ოპერაციებისათვის, რომელსაც არ იქნება საქონლის მეპატრონეებთან სათანადო შეთანხმება, გადასახადები იქნება აღებული იმ ნიხრის მიხედვით, რომელიც დამტკიცებულია საბჭოთა რუსეთის საგარეო ვაჭრობის სახ. კომისარიატის მოადგილის მიერ, მისი ბათუმში ყოფნის დროს.

შინაგან საქ. კომისარიატის პროექტი ხელისუფლების ორგანოების რეორგანიზაციის შესახებ*)

შინაგანს საქმეთა სახალხო კომისარიატმა სრულიად საქართველოს ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს წარუდგინა პროექტი ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოების რეორგანიზაციის შესახებ.

პროექტის ავტორი სწერს, რომ მას აზრად აქვს მოახდინოს ადგილობრივი აპარატის გამარტივება და მისი ცენტრალიზაცია.

განვიხილოთ, თუ რანაირად ანხორციელებს ის ამ მიზანს.

დღეს, არსებული წესდების ძალით, ჩვენ გვაქვს თემის საბჭო, არჩეული თემის ყრილობის მიერ. თემის საბჭოს ხელმძღვანელობს თემის პრეზიდიუმი სამ წევრისაგან შემდგარი. იმავე დროს ეს პრეზიდიუმი არის თემის აღმასრულებელი კომიტეტიც.

რა ცვლილება შეაქვს ამ, ჩვენის აზრით მართლაც რომ მარტივ აპარატში, შინაგან საქმეთა კომისარიატის პროექტს?**) თემის საბჭო, ამ პროექტით, ირჩევს „თემში შემავალ სოფლის წარმომადგენელთა „საერთო კრებულს" და ეს „საერთო კრებული", პროექტის აზრით, არის თემის აღმასრულებელი კომიტეტი. თუ მართლაც, როგორც ეს განზრახულია პროექტით, ყველა სოფლის წარმომადგენლები შევიდნენ ამ აღმასკომში—მაშინ მივიღებთ ჩვენ საშუალოდ 15 ან 20 წევრს თემის აღმასრულებელ კომიტეტის შემადგენლობისას, რადგან თემში, ხშირად, რამოდენიმე ათეული სოფელი შედის. და თუ განვსაზღვრავთ და ყველა სოფლის წარმომადგენლებს არ ავირჩევთ აღმასკომში, ამ შემთხვევაში ყოველგვარ მნიშვნელობას კარგავს პროექტის ის დებულება, რომელიც აღნუსხავს თითეული სოფლის წარმომადგენლების ფუნქციებს, რადგან ის არაფერს ამბობს იმის შესახებ, თუ ვინ შეასრულებს წარმომადგენლების როლს იმ სოფელში რომელსაც არ ყავს თავის წარმომადგენელი აღმასკომში. ორივე ამ შემთხვევაში ჩვენ ვეკითხებით პროექტის ავტორს: რა არის თემის საბჭო? განა იგივე საერთო „კრებული" არ არის, რომელიც შესდგება თემში შესული სოფლების წარმომადგენლებისაგან?

გამოდის, რომ საბჭო ირჩევს საბჭოს, ერთი საბჭოს ნაცვლად ორს ვაცხობთ ერთად. განა ამაში არის გამარტივება? ჩემის აზრით ეს „საერთო კრებული" ისეთი გაუგებარი რამ დაწესებულებაა, რომლის მსგავსი არა თუ საბჭოთა ხელისუფლების ისტორიამ არ იცის, არამედ ოცნებაშიაც ძნელია, რომ წარმოვიდგინოთ.

ამის შესახებ აქ ბაასს არ გავაგრძელებთ, ყველასათვის ცხადი უნდა იყოს, რომ ერთი ორგანოს მაგიერ ორის შექმნა, თითქმის ერთი და იმავე შემადგენლობით, ფუნქციებით და მოვალეობით, არ არის მიზან შეწონილი და ეს სრულებითაც არ ნიშნავს აპარატის გამარტივებას. პირიქით აქ ისეთ გართულებას ვხედავთ, რომელსაც არავითარი გასამართლებელი საბუთები არ შეიძლება მოუნახოთ.

რომ ეს ასეა და, არა თუ შემადგენლობით, არამედ თავისი ფუნქციებით და მოვალეობით, პროექტი ორ ორგანოს ქმნის, ამას ქვეით დავინახავთ.

პროექტის მეორე თავში ჩვენ ვკითხულობთ:

„9) აღმასრულებელი კომიტეტის მოვალეობას შეადგენს: ა) თემის აღმასკომის თავმჯდომარეს და საბჭოს რწმუნებულთა მოხსენების და ანგარიშების მოსმენა, ბ) განხილვა, ხელმძღვანელობა და ზედამხედველობა ყველა ხელქვეითი ორგანოთა მუშაობისა, გ) განხილვა და შემუშავება გეგმის, უმაღლესი ხელისუფლების ორგანოების მნიშვნელოვან განკარგულებათა გასატარებლად; 10) დამტკიცება თანამდებობაზე პასუხისმგებელი მუშაკების, იმ ინსტრუქციების თანახმად, რომელსაც მიიღებს ცენტრიდან; 11) განხილვა და შემუშავება თემის აღმასრულებელი კომიტეტის ხარჯთ-აღრიცხვისა, მაზრის აღმასრულებელი კომიტეტისათვის დასამტკიცებლად წარსადგენათ".

ამ რიგათ აღმასკომის მოვალეობას შეადგენს: ა) მოხსენების და ანგარიშების მოსმენა, ბ) გეგმის განხილვა, გ) პასუხისმგებელ პირების დამტკიცება და დ) ხარჯთ-აღრიცხვის დამტკიცება.

ყველა ეს სწორედ ის მოვალეობებია, რომელიც თემის საბჭოს კომპეტენციაშიც შედის. ასე, რომ არა თუ შემადგენლობით, თავის მოვალეობითაც ეს აღმასკომი არაფრით განირჩევა თემის საბჭოდან.

გადავიდეთ ახლა თემის აღმასკომის თავმჯდომარეებზე. არა ნაკლებ საინტერესოა პროექტის ეს ადგილიც: ნამდვილი ბატონ-პატრონი, მმართველი და გამგე მთელი თემის ბედიღბლისა არის სწორედ აღმასკომის თავმჯდომარე. ის არის ერთად ერთი აქტიური მომქმედი პირი: რასაც საბჭოთა სისტემის დებულება და ბუნება საზოგადოთ აღმასკომს ავალებს, პროექტის ძალით თავმჯდომარეს ევალება; ის არის: 1) მეთვალყურე და აღმასრულებელი მთავრობის ყოველგვარი განკარგულებისა, 2) ყოველდღიური აღმშენებლობითი მუშაობის მწარმოებელი და ყველა შემოსული საქმეების გადამწყვეტი, 3) საჩივრების განმხილველი, 4) წესრიგის დამცველი, 5) სამეურნეო და კულტურული საქმეების მომწესრიგებელი, 6) გადასახადების ამკრეფი, 7) მთელი მშრომელ ხალხის გამაერთებელი და სხვა. ე. ი. ის არის ნამდვილი მეფე და თვითმპყრობელი გამგე მთელი თემის ცხოვრებისა. სხვანაირად რომ ვთქვათ, ის არის ძველი ან „მამასახლისი", მხოლოდ გაცილებით მეტის უფლებით, და მოვალეობით აღჭურვილი, ვიდრე მამასახლისი იყო ძველად.

დასაშვებია განა ეს? შეეფერება ეს საბჭოთა ხელისუფლების იდეას, სადაც კოლეგიალური მართვა გამგეობა ბატონობს და არა პერსონალური? ცხადია, რომ ეს ყოვლად დაუშვებელი და შეუწყნარებელია.

თავის განმარტებით ბარათში ავტორი ამბობს, რომ ის არ არღვევს კოლეგიალურ სისტემას, მაგრამ ნათქვამია, ფიცი მწამს ბოლო მაკვირვებსო. ეს ცარიელი სიტყვებია, სინამდვილისგან ძალიან დაშორებული.

„კოლეგიალურ სისტემას აღმასკომის სახით ჩვენ არ ვარღვევთ, მხოლოდ ვამარტივებთო", სწერს მომხსენებელი.

მაგრამ ეს გამარტივება კი, ჩვენ დავინახეთ ნიშნავს, სრულიად გაუქმებას აღმასკომისას, რადგან ის სამი ოთხი საკითხი, რომელიც პროექტის ძალით, აღმასკომს მიაკუთნა შინაგან საქმეთა კომისარიატმა, ეს კითხვები თემის საბჭოს კომპეტენციას უფრო შეადგენს, ვიდრე აღმასკომისას. მაშ რა საჭიროა ეს აღმასკომი?

ძაღლის თავი აქ სხვაგან არის დამარხული, ფარული აზრი ამ პროექტისა არის კოლეგიალური სისტემის უარყოფა, მაგრამ რადგან ასეთი პირდაპირი, გაბედული ნაბიჯის გადადგმა დღევანდელ პირობებში, როდესაც მთელი ბუნება საბჭოთა ხელისუფლებისა კოლეგიალური სისტემით არის გაჟღენთილი, არ შეიძლება და სახიფათოა, ამისთვის მისი გაქარწყლება უნდა მოხდეს ისე რომ ეს სისტემა კიდეც დარჩეს და კიდეც არა: სახელათ დავტოვოთ აღმასკომი, საქმით კი ყველაფერი აღმასკომის თავმჯდომარეს ჩავაბაროთ. — აი, ნამდვილი აზრი ამ პროექტისა. ამისთვის ის უფლება-აღკვეცილი აღმასკომი, რომელიც გათვალისწინებულია ამ პროექტით, უნდა ვგულისხმოთ, ერთგვარი პალიატივი გარდამავალი ხანისათვის, რომლის შემდეგ ის, როგორც უუფლებო ორგანო, უნდა გაუქმებულ იქნას.

ამას არ ფარავს თვით მომხსენებელი და თავის მოხსენებაში პირდაპირ აღიარებს, რომ კოლეგიალურმა მართვა-გამგეობამ მოსჭამა თავის დრო და მისი ადგილი პერსონალურმა სისტემამ დაიკავაო.

მომხსენებელს ავიწყდება ერთი გარემოება: სახელდობრ ის, რომ საბჭოთა ხელისუფლების დამახასიათებელი თვისება, მისი, ასე ვთქვათ ერთი მთავარი ღერძთაგანი არის კოლეგიალური სისტემა და თუ ის ჩვენ მოვსპეთ, მით, ჩვენის თავად ვარყევთ და ვშლით საბჭოთა ხელისუფლების ერთ ერთ ძირითად საჭირკველს. შეიძლება კოლეგიალური სისტემა გავაუქმოთ აღმასკომის განყოფილებებში, ცენტრში და ადგილობრივათ; მაგრამ თვით აღმასკომის, ასე ვთქვათ პერსონიფიკაცია, რომ ყველა მისი მოვალეობა ერთ პირს მოვახვიოთ თავზე—ეს ისეთი საშიში ნაბიჯი იქნება, რომლის სამწუხარო შედეგების ვარაუდიც ძნელია.

„პერსონალური სისტემა იმით არის კარგი, რომ ერთი ან ორი მომზადებული პირის მოძებნა უფრო ადვილია ადგილობრივათ, ვიდრე სამისო",— ამბობს თავისი განმარტების ბარათში, პროექტის ავტორი, ჩვენ მეტსაც ვიტყვით: ხშირათ არც ამ ერთ მომზადებულ პირსაც ვიპოვით ადგილობრივათ და სწორეთ ამისათვის არის საჭირო, რომ სამმა პირმა კოლექტიურათ იმსჯელოს, საკითხი ყოველ მხრივათ გამოარკვიოს და ისე გადასწყვიტონ. ამ შემთხვევაში ჩვენი გამოუცდელი ამხანაგები ადგილობრივათ უფრო ნაკლებ შეცდომას დაუშვებენ, უფრო გამოიცდებიან და დახელოვნდებიან სახელმწიფო მართვა-გამგეობის საქმეში. კოლეგიალური სისტემის უპირატესობა სწორედ იმაშია, რომ ეს არის სკოლა მუშებისა და გლეხებისათვის და თუ ჩვენ გვინდა, რომ ერთ კაცს არ შევაბეროთ და მაზე არ დავამყაროთ სამუდამოდ თემის ბედი და იღბალი,—საჭიროა ამისათვის კოლეგიალური სისტემა დავიცვათ, როგორც საუკეთესო საშუალება საბჭოთა ხელისუფლების განმტკიცებისათვის.

ჩვენ არ შევეხებით აქ პროექტის სხვა წვრიმალ თუ სხვილ შეცდომების და ნაკლულევანებების გარჩევას, არ გავაგრძელებთ სიტყვას იმის შესახებ, რომ მომხსენებელს სრულიად დავიწყებია თემის უმაღლესი ორგანოს, თემის საბჭოს დახასიათება პროექტში, თუ რა არის ის და ამ ახირებულ რეორგანიზაციაში რა ადგილი უჭირავს. არას ვიტყვით იმის შესახებ, თუ ვის და რას გულისხმობს პროექტი, როდესაც თემის ქვემდებარე ორგანოებზე ლაპარაკობს, რადგან ჩვენის აზრით თემზე უფრო ქვემდებარე ორგანოები ჩვენში არ არსებობენ. არც ერთ და იმავე აზრების და დებულებების განმეორებაზე ვიტყვით რამეს, თუმცა ასეთი ადგილებიც არის პროექტში. არც იმას მივაქცევთ ყურადღებას, რომ ამ რეორგანიზაციით ზედმეტ ხარჯში შეგვყავს მთელი თემი, რადგან აღმასკომის წევრები (იგივე სოფლის რწმუნებულები), უსათუოთ მოითხოვენ შრომისა და გარჯისათვის სასყიდელს და სამი კაცის მაგიერ შვიდისა ან უფრო მეტის შენახვა, აუტანელი იქნება მთელი თემისათვის.

არც ცენტრალიზაციაზე გავაგრძელებ ბაასს, რადგან პროექტი არაფერს ამბობს იმის შესახებ, თუ რანაირად ანხორციელებს ამ ცენტრალიზაციას. არა მგონია, რომ ისტორიულად, პრაქტიკულად და ფორმალურად დაკანონებული და დამტკიცებული დემოკრატიული ცენტრალიზმი საბჭოთა ხელისუფლებაში ვინმემ შეარყიოს.

ამ პროექტის გასაბათილებლად საკმარისია ის მთავარი მოსაზრებანიც, რომელიც ჩვენ თავში მოვიყვანეთ.

ყოველივე ეს ეწინააღმდეგება საბჭოთა ხელისუფლების იდეას, მის ბუნებას და ამიტომაც უარყოფილ უნდა იქნას.

გადავიდეთ ეხლა მაზრის აღმასკომის ორგანიზაციაზე და განვიხილოთ თუ რანაირი ცვლილება შეაქვს მასში ამ პროექტს. განსაკუთრებული ყურადღების ღირსია აქ მე-6 მუხლის შენიშვნა, რომელიც უცვლელად მოგვყავს აქ:

„შინა მმართველობის განყოფილებას უშუოდ განაგებს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილე, რომელიც ამასთანავე არის მაზრის მილიციის უფროსიც".

რას ნიშნავს ამ შენიშვნის უკანასკნელი ბწკარი? ეს ნიშნავს იმას რომ მაზრის მილიციის უფროსს უმორჩილებენ მაზრის აღმასკომის განყოფილებებს და ყველა თემებს. მილიციის პირდაპირ განკარგულებაში არის მთელი მაზრის მილიცია. ის დამოკიდებული არის აღმასკომიდან და მილიციის მთავარ სამმართველოდან. პრაქტიკაში, თუ მილიციის უფროსი აღიჭურვა იმ უფლებებით, რომელიც აქვს თავმჯდომარის მოადგილეს, ის მეტად სახიფათო საშიშ ორგანოთ გადაიქცევა, რადგან მას ადვილათ შეუძლია თავი შეაფაროს ცენტრალურ მილიციის სამმართველოს და ეს მით უფრო, რომ ადგილობრივათ მას არ ეყოლება მეთვალყურე, რომელიც მას ფთვალთვალებს, რადგან ის იქნება ერთ და იმავე დროს მილიციის უფროსიც და მთელი მაზრის უფროსიც, როგორც მოადგილე თავმჯდომარესი. ე. ი. იქნება მაზრის ბატონ პატრონიც და თავისი თავის კონტროლიც. ასეთი მდგომარეობა კი ადგილობრივათ ისეთ თვითნებობას და ბოროტებას გაამეფებს, რომ მისი ალაგმვა ყოვლად შეუძლებელი შეიქნება. არ უნდა დავივიწყო, რომ იდეალური პიროვნებები, რომლებიც მუდამ მიზანშეწონილად მოქმედებენ, ცხოვრებაში არ არსებობენ. ან ცენტრისაკენ გადიხრებიან და ადგილობრივ ინტერესებს, არის თუ არა ამის აუცილებელი საჭიროება, შეიწირავენ, ან ადგილობრივ ინტერესებს ანაცვალებენ მთელ სახელმწიფოს. ვინ არის ამის გამკითხავი? ადგილობრივათ არავინ. ვინ ამოძრავებს, ვინ ხელმძღვანელობს, ვინ უკარნახებს და ამოქმედებს მილიციის უფროსს?? არავინ, გარდა თავის თავისა: სურს გააკეთებს რამეს, სურს არა. ვთქვათ, მოხდა რაიმე ბოროტმოქმედება; საჭიროა მილიციის უფროსი მთელი თავისი რაზმით ბოროტმოქმედებს დაედევნოს კვალ და კვალ, დაუყონებლივ. „კაცი და ბუნება"-ო ნათქვამია. თუ მოიხსიათა და არ დაიზარა, ერთ შემთხვევაში, იქნებ, კიდეც დაედევნოს ბოროტ-მოქმედებს. თუ დაიზარა და იზარმაცა —სხვას აფრენს უფრო ნაკლებ პასუხის მგებელ პირს, რომელსაც უფრო ნაკლები მოეთხოვება; მხოლოდ თითონ კი მილიციის უფროსმა, იქნებ არჩიოს ტახტზე წამოწოლა და „ლჲარსაბივით" ჭერზე ბუზების თვლა. ვიმეორებ, არავინ გამკითხავი არავინ არ არის, რადგან ის არის მბრძანებელი და პასუხისმგებელიც ერთ და იმავე დროს.

სულ სხვაა ეხლა, როდესაც არსებული დებულების ძალით, მილიციის უფროსი ჯარასავით უნდა ტრიალებდეს და ფიცხლავ ასრულებდეს მის თავმჯდომარ...

*) სადისკუსიო.

**) ჩვენ ხელთ არის პროექტი, რომელიც წარუდგინა კომისარიატიდან სახალხო კომისართა საბჭოს.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს დამშეულთა დამხმარე მთავარი კომიტეტისაგან

ს. ს. ს. რ. სახალხო კომისართა აბჭოს ა | წ. 21 სექტემბრის სხდომის № 30 დადგენილების თანახმად, რესპუბლიკაში ყოველგვარი სტიქიური უბედურებათაგან (წყალდიდობა, სეტყვა, ცეცხლი და სხვა) დაზარალებულთა დახმარების საქმის მოწყობა დავალებული აქვს საქართველოს დამშეულთა დამხმარე მთავარ კომიტეტს.

ამიტომ ევალება ყველა სამაზრო აღმასკომებს, პარტკომებს და დამშეულთა დამხმარე კომიტეტებს, აჭარისტანის და აფხაზეთის ავტონომიურ რესპუბლიკების და დამშეულთა დამხმარე კომიტეტებს უშუალოდ არდგინონ მთავარ კომიტეტში ყოველგვარი ცნობები ზემოაღნიშნულ უბედურებათაგან დაზარალებულთა შესახებ—დაწვრილებით აღნიშვნით ზარალის რაოდენობისა და მისი ხასიათისა

ყოველგვარი კომისიები დაარსებული დღემდე დაზარალებულთათვის დახმარების შესაგროვებლად ჩაითვლება გაუქმებულად და ვალდებულნი არიან ჩააბარონ ყოველგვარი ანგარიშები ადგილობრივ დამშეულთა დამხმარე კომიტეტს.

ყველა საზოგადო, სახელმწიფო თუ კერძო დაწესებულებანი, რომელნიც მოისურვებენ შემოწირულებათა შეგროვებას და მით დახმარების აღმოჩენას—ვალდებულნი არიან წინასწარ აიღონ სათანადო ნებართვა საქართველოს დამშეულთა დამხმარე მთავარ კომიტეტიდან, ურომლისოდაც არავის არ აქვს უფლება შემოწირულებათა შეგროვების მოწყობისა.

საქართველოს დამშეულთა დამხმარე მთავარი კომიტეტი.

ქრონიკა

◆ **ცენტრალურ აღმასკომის სესია.** ორშაბათს, 2 ოქტომბერს, დილის 10 საათზე გაიხსნება ცენტრალურ აღმასკომის სესია.

◆ **სამხედრო მოსამსახურენი და კომუნისტური სამსახური.** ქალაქის [illegible]

[illegible] სარტყელისათვის 1 სექტემბრიდან. მინიმუმი.

— ქალაქ თბილისისათვის დაწესებულია 1,365 ათასი, მაქსიმუმი—5,450.

◆ **საამშენებლო კავშირში.** [illegible]

[illegible]

ძველი [illegible] განძეულობა

[illegible]

კანტორა „იმერეთში“ ნაგროვებ-შენახული სამწერლობო განძეულობა: 1. ქართველ და უცხო ქვეყნების მწერალ-მოღვაწეთა დიდი და პატარა სურათები და 2 ქართველი პერიოდული გამოცემანი ყველა მიმართულებათა.

მთავრობამ სავსებით მიიღო მოქ. ის. კვიცარიძის პირვანდელი ვრცელი მოხსენება ახლანდელ დამატება-განმარტებებით და მისცა მას მოთხოვნილ ოოასი მილიონ ავანსიდან ასი მილიონი, ხოლო მეორე ნახევარს კვიცარიძე მიიღებს, როცა საქართვე-[illegible]

[illegible] ქართველ ოჯახებს მთელ საქართველოში, თუ მის გარეთ შეუნახონ მას ასეთი განძეულობა, რასაკვირველია ფასით და ამნაირათ მისცენ მას საშუალება პირწმინდათ შეასრულოს თავისი მოვალეობა, რომელიც დღე'ს საქართველოს მთავრობის ოფიციალურ მინდობილობით სრულდება.

ხოლო ვისაც თავის განძეულობის გაყიდვა დღევანდელ ხელვიწროობის გამო ეჩქარება,—ასეთებს შეუძლიათ ახლავე მიმართონ მას პირადათ, გინდ წერილობით: ქუთაისში, გაზეთების სააგენტო „იმერეთი“.

ხელოვნება

წარმოდგენა „ქიმერიონში“. დღეს, 1 ოქტომბერს, „ქიმერიონში“ სამეცნიერო კრებულის „ჩვენი მეცნიერება“-ს ფონდის გასაძლიერებლად წარმოდგენილი იქნება მესამეჯერ თბილისში ლეო გალის ცნობილი—თბილისის მიმოხილვა (сверху вниз). კონფერანსიე იასე ანდრონიკაშვილისა. საღამოს გამგეობათ მოწვეულნი არიან ქ-ნ ან. ქავთარაძისა და ც. მდივანი.

— **თეატრალურ ხელოვნების სტუდია.** 1 ოქტომბრიდან თბილისში მოსკოვის დრამის მსახიობი ე. ვ. ტემნიკოვი, რეჟისორ ალ. წუწუნავას უახლოესი თანამშრომლობით ხსნის თეატრალურ ხელოვნების სტუდიას. სტუდიაში სხვათა შორის უმთავრესი ყურადღება ექნება მიქცეული კინემატოგრაფის ტეხნიკურ ხელოვნებას კინემატოგრაფის სპეციალისტების ცნობილ კულეშევის და ტურკინას ხელმძღვანელობით, აგრეთვე მოსკოვის სამხატვრო სტუდიის რეჟისორის ბარათოვის თანამშრომლობით. სტუდიაში იქნება მეცადინობა ფიზიკურის, ჟესტის, მონოლოგის და რიტმის, სადაც მომზადებული იქნება მსახიობი, როგორც თანამედროვე სცენისათვის, ისე ეკრანისათვის. ბინა ყოფილი 1 ვაჟთა გიმნაზია.

— **გაზ. „ზახტრიონის“.** გაზ. „ზახტრიონის“ მორიგი ნომერი გამოვა 8 გვერდი, ფართე შინაარსით.

დღეს თეატრებში.

— სოვპროფის დიდ დარბაზში—კონცერტი ე. მურატოვის და ო. იასნაიასი.

— ქართული კლუბი—საღამო-კონცერტი.

— საზაფხულო თეატრი არტო—კონცერტი.

— საზაფხულო წრე—საოჯახო-საცეკვო საღამო.

— სომხური თეატრი—წარმოდგენა.

— სახალხო სახლი — უკრაინული წარმოდგენა.

— მუშათა ცენტრალური კლუბი—წარმოდგენა.

— ახალი თეატრი ც. მ. კ.—კინო.

— მუშტაიდის თეატრი—წარმოდგენა.

— ნიღაბოსანთა თეატრი.—მოსკოვის ცაგანთა კონცერტი.

— ახალი კლუბი (ყოფილი არლეკინი)—საბავშვო სეირნობა.

— ცირკი—მრავალფეროვანი პროგრამა.

პარტიული ცხოვრება

მე-4 რაიონის იაჩეიკების ყველა პასუხისმგებელ სახელმძღვანელოებს.

მიუხედავათ იმისა, რომ სარაიონო კომიტეტმა არა ერთხელ გააფრთხილა ბევრი პასუხისმგებელ ამხანაგთაგანი, ისინი მაინც წესიერად არ ასრულებენ თავიანთ ვალდებულებებს, არც კი ესწრებიან იაჩეიკების სხდომებს.

მოვაგონებთ რა კიდევ ერთხელ, რომ ასეთი მოპყრობა თავის ვალდებულებისადმი პირდაპირ დაუშვებელია, რაიკომი აფრთხილებს ასეთ პასუხისმგებელ ხელმძღვანელებს, რომ თუ განმეორებული იქნება საქმისადმი ასეთი მოპყრობა, დამნაშავე ამხანაგების გვარები ეცნობება პარტიის გამწმენდ კომისიას.

რაიკომის პასუხისმგებელი მდივანი—ამახი.

—

მიმდინარე წლის ხუთი ოქტომბრისათვის დანიშნულია.

საქართველოს კომუნისტურ პარტიის

საოლქო, სამაზრო და საქალაქო კომიტეტების საგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილებათა გამგეების თათბირი ცენტრალურ კომიტეტის ქალთა განყოფილების პროფკავშირთა საბჭოს, რკინის გზელთა პროფკავ-

2) მოხსენებები ადგილებიდან.

3) ც. კ. საგ. საპროპ. განყოფილების მოხსენება თავისი მოქმედების შესახებ.

4) პოლიტ. განათლების მთავარი მართველობის მოხსენება თავისი მოქმედების შესახებ.

5) მეთოდები, ფორმები და ძირითადი ამოცანები საგიტ. საპროპაგანდო მუშაობისა.

6) პოლიტიკურ განათლების მუშაობის მეთოდები, ფორმები და მორიგი ამოცანები.

7) ახალგ. კომუნ. კავშირში საგიტაციო საპროპაგანდო მუშაობა.

8) საორგანიზაციო საკითხები.

დელეგატები უნდა ჩამოვიდნენ თავის დროზე ც. კ. საგ.-საპრ. განყოფ.

ც. კ. საგიტაციო საპროპაგანდო განყოფილება. (5—2)

—

ორშაბათს, 2 ოქტომბერს, დღის 12 საათზე, საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტის საგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილების შენობაში დანიშნულია

საგიტაციო - საპროპაგანდო განყოფილების კოლეგიის სხდომა

მოწვეულია რაიონების ორგანიზატორები, მთავარი პოლიტიკური განათლების განყოფილების, საქართველოს პროფკავშირთა საბჭოს კულტურულ განყოფილების, ახალგაზრდობის კომკავშირის, საქართველოს არმიის, ამიერ-კავკასიის ცალკე არმიის და ქალთა განყოფილების წარმომადგენლები.

დღის წესრიგი:

1) საგიცაო-საპროპაგანდო განყოფილების მუშაობის ანგარიში.

2) ორგანიზატორების მუშაობის ანგარიში.

3) მუშაობის კონტრაქტის შესახებ.

4) სკოლები, პოლიტიკური წრეები.

5) წრეებში მუშაობის პროგრამები.

6) ლიტერატურის განაწილება.

7) მიმდინარე საქმეები.

თბილისის კომიტეტის საგიტაციო საპროპაგანდო განყოფილების გამგე: მ. ეხხენი. (2—2)

მუშათა ცხოვრება

რკინის გზის მთავარ სახელოსნო

ამ სახელოსნოში მუშაობს 2 ათასი მუშა. ამ სახელოსნოს მუშებს შორის მოვალეობის შეგნება მეტად დიდია: მუშები ხელისუფლებასაც დიდი თანაგრძნობით და პატივისცემით უყურებენ. დამახასიათებელია ის გარემოება, რომ ამ დღეებში პირველ მოწოდებისთანავე გამოიწერეს „კომუნისტის“ და „პრავდა გრუზიის“ 478 ცალი. ვფიქრობთ, ახლო ხანში ეს რიცხვი 1000 ავა. იაჩეიკებიც ჩინებულათ მუშაობს. დაარსებულია აგრეთვე თანამგრძნობთა იაჩეიკა, ამგვარათ კონტრრევოლიუციას აქ ყოველგვარი ნიადაგი აქვს დაკარგული.

ინფ. კორესპოდენტი **მურმავა.**

—

მე 3 სტამბა

ეს სტამბა ერთათ ერთ დიდ სტამბათ ითვლება მთელ ტფილისში. ამასთანავე ტეხნიკურათ ყველაზე უკეთ მოწყობილიცაა. მხოლოდ უბედურება ისაა, რომ სამუშაო ადგილის ერთობ სივიწროვეა. ზოგჯერ 20—23 კაცს ერთ პატარა ოთახში გვიხდება მუშაობა. მკითხველებს კარგად მოეხსენება, ითუ რა მძიმეა ასოთ-ამწყობის მუშაობა. ეს სიმძიმე აქ ზემოდ ნახსენებ მიზეზით კიდევ უფრო გართულებულია. ზოგჯერ სამუშაო ოთახებში მანქანებიც სდგას. სასურველია ამ გარემოებას დროით მიექცეოდეს ჯეროვანი ყურადღება. ადგილკომის და შრომის ინსპექციას მართებს ამ მხრივ ენერგიულ ღონისძიებათა მიღება.

ასოთ ამწყობი.

—

არსენალი

არსენალს ჩვენი წარმოების და მეურნეობის აღორძინებაში უდიდესი როლის თამაში შეუძლია, რომ მისი საქმე სათანადო დონეზე იყვეს დაყენებული აქ ერთ ერთ სახელოსნოში სხვათა შორის მზადდება სხვა და სხვა გაუმჯობესებული სამეურნეო იარაღები. მაგრამ როგორც სხვა განყოფილებებში, ისე აქაც მუშაობა ვერ სწარმოებს სათანადო ტემპით და ინტენსივობით. ტეხნიკურათ სახელოსნოები მშვენიერათ არის მოწყობილი მაგრამ უთაობის წყალობით არ არის ეგრეთ წოდებული ნედლი მასალა.

ვერ არის კარგად დაყენებული ვერც შრომის დაცვის საქმე. შრომის ინსპექტორის შენიშვნებიდან ნაწილი კვლავ გაუსწორებელია, მაგალითად პირსახოცი გამოკიდება და პირსაბანის დადგმა. ეს უმნიშვნელო საქმეა და თუ მაინც არ სრულდება, ეს მხოლოდ დაუდევრობის ბრალია. შორს დაუდევრობა.

ა—ლი.

—

მუშკოპში

მუშკოპის გამგეობის ზოგიერთი საქციელი მუშებში გაკვირვებას იწვევს. მაგლალითად, ამას წინათ იყიდებოდა მუშკოპის აწ დახურულ სასადილოს ჭურჭლეულობა. გამოირკვა, რომ ასეთი ჭურჭლეულობა შინაურულათ ნაცნობობით მრავალი გაყიდულა. ამის წყალობით ჭურჭლეულის საყიდლათ მოსული და რიგში მდგარი მუშები უჭურჭლოთ დარჩენ. ამ გარემოებას ყურადღება მიაქცია ადგილკომმა და ამ მხრივ ბოროტმოქმედებაზე გამგეობას მიუთითა. გამგეობამ ეს სამართლიანი შენიშვნა არამც თუ მიიღო, არამედ გაზრაზდა ღ დაიწყო საჩივარი კავშირში ადგილკომზე. გამგეობის ეს საქციელი არ შეეფერება მუშურორგანიზაციის სათავეში მდგომთ და მუშებზედაც ცუდ გავლენას ახდენს. **მუშა.**

—

მადაგახსნილი სახლის პატრონი

ტატიანის ქუჩაზედ № 7 სახლის პატრონის ატომიანცის და მისი მოურავ ის გალუსტიანის გაუმაძღარმა მადამ ყოველგვარ წრეს გადააჭარბა. სახლს ქირით ჯიბეების ისქელებს და სახლის კი არავითარ ყურადღებას არ აქცევს. აუტანელ პირობებში იმყოფებიან მდგმურები, რომელნიც მესამე სართულში ცხოვრობენ. წვიმის დროს გეგონებათ ქუჩაში ვართო, კოკისპირულ წვიმას გვასხამს თავზე ფეხსალაგები საშინელ მდგომარეობაშია. ვანა გაუქმებულია, ტრუბები და წყლის გასაცხელებელი ფეჩები აღებულ'ი აქვს, სამზარეულო დანგრეული, კიბეც მთლათ დალეწილი, რომელზედაც სიარული საშიშროებას წარმოადგენს, სარდაფები სადაც შესაძლებელი იქნებოდა რაიმე ზამთრის მომარაგების შენახვა ან შეშა ნახშირის, ისიც ჩაბინძურებულია, ოთახის მინები სულ ჩალეწილები არის. შესაძლებელია რამდენიმე ოთახების შეკეთება. მეეზოვეზედ ხომ ზედმეტია ლაპარაკი, სახლის პატრონი თვალით არ გვენახება და მისი მოურავი შემობრძანდება თვის დამლევს, ან საჩივრის ბარათს მიართმევს მდგმურს ოთახი დამიცალეო ანდა ფული მომეციო, და თუ სახლის შეკეთებაზედ რაიმე შეეკითხე, ვილაც სპეკულიანტი მყავს მდგმური და ის არ მაძლევსო.

სასურველია ყოველივე ამას ყურადღება მიექცეოდეს.

განცხადება თუმც გაგზავნილია აღმასკომში, მაგრამ არ ვიცით როდის გვესტუმრებიან საქმის გამოსარკვევათ და ისე ზამთარი კი კარზედაა მომდგარი—საჭიროა დაჩქარებითი ყურადღების მიქცევა. **მუშა ერმილე**

საქართველოს კომპარტიის ტფილისის კომიტეტის სააგიტაციო-საპროპაგანდო განყოფილება

აცხადებს ამხანაგების საყურადღებოთ, რომ მუშათა ფაკულტეტის რუსულ განყოფილებაზე მიღება გაგრძელებულია და ამხანაგები, ვისაც სურთ შესვლა, უნდა შეიარონ საქ. კომ. პარტიის ტფ. კომიტ. საგიტ.-საპროპ. განყოფილებაში 5 ოქტომბრამდე ანკეტის შესავსებლად.

ტფილისის კომიტეტის საგიტ.-საპროპ. განყ.- გამგე **მ. ეხხენი.**

(3—1)

—

კვირას, 1 ოქტომბერს, დილის 10 საათზე მუშათა მთლიან კოოპერატივის ბინაზე (კირკის და კამოს ქუჩის კუთხე) გაიმართება

კოოპერაციის იმ მუშაკთა თათბირი,

რომელნიც გატარდენ რეგისტრაციაში საქ. კომპარტიის ტფილისის კომიტეტში.

დღის წესრიგი:

1) კოოპერატიული პოლიტიკა სრულიად რუსეთის პარტიულ კონფერენციის თათბირზე.

2) კოოპერატიული პოლიტიკა საქართველოში და პარტიის უახლოესი ამოცანები.

კოოპერაციაპ ყველა მუშაკთა დასწრება პარტიული დისციპლინის მიხედვით სავალდებულოა.

ტფილისის კომიტეტის მდივანი—**კახიანი.** (3—2)

—

ყ ვ ე ლ ა

პარტიულ და პროფესიონალურ ორგანიზაციებს და საბჭოთა დაწესებულებებს

თანახმად ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტის და საქართველოს კომუნისტურ პარტიის ცეკას დადგენილებისა, დანიშნულია გენერალური გადასინჯვა საქართველოს კომუნისტურ პარტიისა, მისი გაჯანსაღების მიზნით.

რათა მოგვეცეს საშუალება პარტ ამხანაგის ადგილობრივად გადასინჯვისა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი გთხოვთ შეწყვეტილი იქნეს პარტ ამხანაგების ყოველგვარი მივლინებები პერერეგისტრაციის დამთავრებამდე, გარდა სახელმწიფოებრივ მნიშვნელობის მივლინებებისა.

ც. კ. მდივანი **ხაბაშვილი.**

აღმრიცხვ. სტატისტიკური განყოფილების გამგე **ლიცინოვი.**

—

საქართველოს კომპარტიის საგიტაციო საპროპაგანდო განყოფილება.

აცხადებს ყველა ამხანაგების საყურადღებოდ, რომ მუშათა ფაკულტეტზე მიღება რუსულ განყოფილებაში დამთავრდა, ქართულ განყოფილებაში—გრძელდება.

მუშათა ფაკულტეტზე მისაღები გამოცდები დანიშნულია კვირას 1 ოქტომბერს, დილის 9 საათზე ქიმიურ ლაბორატორიის ბინაზე (სერგიის ქ. № 8. შესავალი ლერმონტოვის ქუჩიდან).

ტფ. კომ. საგიტ.-საპროპ. განყოფილების გამგე **მ. ეხხენი.** (3—3)

ეკონომიური ცხოვრება

მდგომარეობა ბირჟაზე

თბილისის ბირჟა

თბილისი. 21 სექტემბერი. თბილისის სავალიუტო სავაჭრო ბირჟის ოფიციალური ბიულეტენი:

29 სექტემბერს. ოქროს 10 მან.—1,155,000. ოსმალეთის ლირა—175,000. ინგლისური სტერლინგი.—1,200,000. ამერიკული დოლარი—260.000.

ბაქოს ბირჟა

ბაქო., 25 სექტემბერი. ბაქოს ბირჟის ოფიციალური ბიულეტენი.

	23 სექტ.	24 სექტ.
დოლარი	8,500,000	8,800,000
გირ. სტერლ.	41,500,000	41,500,000
ფრანკი	500,000	500,000
ოსმ. ქალ. ლირა	6,500,000	6,500,000
გერმ. მარკა	8,000	9,000

რუს. 22 წ. (შემ. 100ათ-დე)	93	93
,, ,, 100ათას ზევით	93	93
10 მილ. ვალდებ.	—	—
შემოკ. ვალდ.		
5000 და 10000	83	83
ქართული	3,100	3,350
ოქ. 10 მან.	43,500,000	43,500,000
ოსმალ. ოქროს		
ლირა	35,000,000	35,000,000
ნატეხი ოქრო		
(56 საწ.)	8,000,000	8,000,000
თუმანი	6,800,000	6,800,000
ვერცხ. 1 მან.	2,100,000	2,100,000
1 მან. წვრილი ვერცხ-		
ლი	950.000	950,000

ბათუმის ბირჟა

ბათუმი. 28 სექტემბერი. ბათუმის სავაჭრო-სავალიუტო ბირჟის ოფიციალური ბიულეტენი:

	25 სექტ.	27 სექტ.
ოსმალ. ქალ. ლირა	178—180,000 ქ. ბონ.	178—180,000 მ.
,, ,, ,,	6,000,000 მ. საბჭ. ნიშ.	6,100,000
დოლარი	149—52 პიასტ.	152—155 პიას.
გირვანქა სტერლ.	680—690 ,,	685—655 ,,
ოსმალ. ოქ. ლირა	515—525 ,,	515—525 ,,
ოქროს 10 მან.	640—550 ,,	640—650 ,,
20 ფრანკი	210—220 ,,	210—220 ,,
20 იტ. ლირა	130—140 ,,	130—140 ,,

რომის ბირჟა

რომი, 28 სექტემბერი. პარიზი—179,45. ლონდონი—104,19. შვეიცარია—442,00. ნიუიორკი—23,72. ბერლინი—1,40. პრაგა—72. რენტა—72,60. კონსოლ.—81,57.

ბერლინის ბირჟა.

ბერლინი. 29 სექტემბერი. გირ. სტერ.—7220,95. დოლარი—1627,96 ჰოლანდ. გულდ.—63617,00.

პარიზის ბირჟა

პარიზი: 29 სექტემბერი. ლონდონი — 57,77. ნიუ-იორკი — 13,22,57. გერმანია—0,80 ბელგია—94,20. ისპანია — 199,25. ჰოლანდია —511,00. იტალია—55,80. შვეიცარია—245,50.

ლონდონის ბირჟა

პარიზი—57,725. ნიუიორკი—4,3888 ბრიუსელი—61,5. მილანი—103,19 ბერლინი—7125,00. სტოკჰოლმი—16,65. ჰელსინგფორსი—199,50. პრაგა—141,5. ვენა—32500,000.

პროვინციაში

ხარაგაულის რაიონი

ხარაგაულის რაიონი ჩვენი ქვეყნის ერთი ულარიბესი კუთხეთაგანია. მთაგორიანი ადგილების ნიადაგი გამოფიტულია, წინა წლებშიც ძალიან მცირე მოსავალს აძლევდა შრომის მოყვარე გლეხობას და განვლილ წელს ხომ პირდაპირ ხელცარიელი დასტოვა მიწის მუშათა დიდი უმრავლესობა, რომელსაც შიმშილმაც მაგრათ ჩასჭიდა თავის ბასრი ბრჭყალები და სიცოცხლის გამოსალმებით ემუქრებოდა; ალაგ-ალაგ კიდეც იყო შიმშილის ნიადაგზე სიკვდილის მაგალითები. უბედურება გაცილებით უფრო მეტი, პირდაპირ აუწერელი იქნებოდა, რომ საქართველოს დამშეულთა დამხმარე კომიტეტს არ გაეწია დახმარება, თუმცა საკმაო არა, მაგრამ ყოველ შემთხვევაში ასეთი დახმარება ხალხს არც ერთი მთავრობისაგან არ ახსოვს. საბჭოთა მთავრობის [illegible] ხალხმა ჯეროვნად [illegible] და მისდამი ნდობა—სიმპატია [illegible]. მაგრამ [illegible] და სხვა კუთხეების შემყურე არ უნდა იყოს. ეს კარგათ იცის [illegible]

მრჯე გლეხობამ, რომელიც ყოველ ღონისძიებას ხმარობს თვითონ გამოკვებოს თავისი თავი; მოხნეს რის მოხნაც შეიძლებოდა, გასჩეხეს ტყეები, ხშირათ ძალადობით, მთავრობის ნებადაურთველათ ისეთი მთების კალთები გადააქციეს საყანეებათ, სადაც მხოლოთ ტყეს შეეძლო ნიადაგის დაკავება; თესვას ძალიან ადრე შეუდგენ, დაიწყეს კართოფილის გაშენება, რომელიც საოცარი სისწრაფით ვრცელდება და ალბათ დიდ როლს ითამაშებს მომავალში ღარიბ ხალხის გამოკვებაში. მოატანა შემოდგომამაც, სამწუხაროთ პირნახულის მოსავალი ძალიან დასცა ხშირმა წვიმებმა და ათასგვარმა მავნეებმა, როგორც მინდვრის თაგვი, მაჩვი და სხვა., მცირე რაოდენობა ვენახებისა, რომელიც რაიონში მოიპოვება, ადრევე გაფუჭდა ჭრაქით. ყოველ შემთხვევაში, თუ აწი მაინც კარგი ამინდები დაიკავა, პირნახულის მოსავალმა საერთოდ წელს უნდა აჯობოს შარშანდლისას. აქვე უნდა ითქვას გადაჭრით, მიუხედავათ ყოველგვარი ცდისა, თუ მთავრობამ ამ რაიონის მცხოვრებთა გადასახლება არ მოაწყო რესპუბლიკას იმ კუთხეებში, სადაც ადგილები იშოვება, აქაური გლეხობის უმრავლესობა შიმშილს თავს ვერ დააღწევს და თანდათანობით სრული განადგურება მოელის. ეს გადაუდებელი საკითხია და მას ჯეროვანი ყურადღება უნდა მიექცეს სათანადო ორგანოებისაგან. არის შემთხვევები ამ რაიონიდან თავის ნებით ახალ ადგილებზე გადასახლების (განსაკუთრებით ხშირი შემთხვევებია ხარაგოულის თემიდან) მაგ. კახეთში, რამაც მშვენიერი შედეგები გამოიღო; გადასახლებულები ახალ ადგილებზე მშვენივრათ მოეწყვენ. მთავრობამ თუ ამას განსაკუთრებული ყურადღება არ მიაქცია და ამ საქმისთვის ცალკე ორგანიზაცია არ მოაწყო, ისე მას ფართო ხასიათი არ მიეცემა. დამშეულ გლეხს ეშინია, ეძნელება მამაპაპეულ სალი კლდეების მიტოვება და სხვა ადგილებში წასვლა, თუმცა გრძნობს რომ შიმშილს თავს ვერასდროს ვერ დააღწევს.

ეს გაჭირვება არის მიზეზი, რომ საზოგადო სასოფლო საქმეები, როგ. მაგ. გზების გაყვანა, ხიდების აშენება, შკოლების მოწყობა, ახალი სასოფლო-სამეურნეო იარაღების შემოღება და საზოგადოთ რაციონალური მეურნეობის გაჩაღება არ ხერხდება ხსენებულ რაიონში. მწვავე შიმშილით განაწამები, ღონე მილეული გლეხობა ასეთ საშვილიშვილო, მომავლის საქმით თავს არ იწუხებს, ნებაყოფილობით არ ზრუნავს.

რაიონის ცენტრში დ. ხარაგოულში არსებობდა სახალხო სასამართლო, რომელიც წელიწადი სრულდება რაც დაკეტილია, რაც მეტათ სამწუხაროა, როგორც ადგილობრივი, ისე სახელმწიფოებრივი თვალსაზრისით. ზესტაფონში სამართლის საძებრათ სიარული იმდენათ ძნელია რაიონის მცხოვრებთათვის სიშორის გამო, (ზოგიერთი სოფლები 45 50 ვერსტით არის დაშორებული ზესტაფონს) რომ ეს ღარიბი ხალხისთვის სასამართლოს კარების დაკეტვას ნიშნავს. ხარაგოულელი, ამხანაგები შუამდგომლობდენ სასამართლოს აღდგენის შესახებ იუსტიციის სახალხო კომისარიატის წინაშე, და საკითხი დადებითად გადაიჭრა აგერ სამი თვეა, მაგრამ სასამართლოს კარები დღესაც გამოხურულია.

ხარაგოულის აღმასკომმა სახალხო მოსამართლის კანდიდატი თავის დროზე წარადგინა, მაგრამ მაზრის იურიდიული განყოფილება ორი თვე მოუნდა კანდიდატის ამორჩევას და როდის ვეღირსებით საქმის სასურველათ დაბოლოვებას, არ ვიცით, დაგვიანება კი დაუშვებელია სახელმწიფოებრივი თვალსაზრისითაც. რაიონი მდიდარია ტყეებით, რომელიც დღითი დღე ნადგურდება. შემდგარია ოქმები, მაგრამ სასამართლოს არ არსებობის გამო ოქმები ოქმებათვე რჩება და სატყეო კანონების დამრღვევნი თავისუფლათ დათარეშობენ სახელმწიფო ტყეში. პარტიული ორგანიზაცია აწარმოებს ბრძოლას ამ მოვლენასთან, მაგრამ უსამართლოთ ბრძოლას შესაფერი ნაყოფი არ მოაქვს.

ამიტომ საჭიროა ხარაგოულის სახალხო მოსამართლე დაუყოვნებლივ იქნეს დანიშნული და სასამართლოს მუშაობა აღდგენილი.

დაბაში არსებობს საბჭოთა საავადმყოფოც, რომელიც მოკლებულია საჭირო ინვენტარს. საქმე იმაშია, რომ ამ საავადმყოფოს ქონება მენშევიკებმა წითელი ჯარის შემოსვლისას ბათომში გაიტაცეს, რომელიც შემდეგ საბჭოთა მთავრობას ჩაუვარდა ხელში და თბილისში იქნა გადმოტანილი გაუხსნელათ. მიუხედავათ მრავალი შუამდგომლობისა ხარაგოულის რევკომისა და შემდეგ აღმასკომისაგან, ქონება დაპირებისამებრ უკან არ დაუბრუნებიათ. კარგი და სამართლიანი იქნებოდა, რომ ჯანმრთელობის კომისარიატი ამ ქონების ბედს გვაცნობებდეს, თუ შესაძლებელია ან მასვე დაუბრუნებდეს ან მის ნაცვლად ახალს მისცემდეს ხარაგოულის საავადმყოფოს.

პროვინციელი.

ხარჯთაღრიცხვა კრებისა.

28 სექტემბერს ბათუმში ზღვაში დაიღუპა სტუდენტი

მიხეილ იონას-ძე მეუნარგია

რასაც აუწყებენ ნათესავებს ნაცნობებს და მეგობრებს უსაზღვრო მწუხარებაში მყოფნი: დედა ნინო ივაკა'ს ასული მეუნარგიასი, დები ალექსანდრა იონას ასული ხუნდაძისა და ნინო იონას ასული შენგელიასა; სიძენი ბეჟან ხუნდაძე და გიორგი სერაპიონის ძე შენგელია; ბიძები ბეგლარი, კონდრატე და კაპიტონ გრიგოლის ძენი მეუნარგიები მეუღლებითურთ: ათინა ალექსის ასული, მარიამი კონსტანტინეს ასული და თამარა სერაპიონის ასული მეუნარგიებისა.

დაკრძალვა მოხდება ს. ცაიშში 3 ოქტომბერს. (373)

გულდამწვარი მშობლები იაკობ და ხალომე და დიდედა ნატალია ნიკოლაძენი, დიდედა მარიამ, ბიძა ყარამანი და დიდედა მარიამ ხულხაჩიშვილები და დეიდა თამარა ციციშვილისა, გულითადი მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა, მეგობართა და ნაცნობთა ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ მათ საყვარელ და უძვირფასეს

ირაკლის (ბაიას)

უდროოთ გარდაცვალებას. გამოსვენება მოხდება დღეს 1 ოქტომბერს ქვაშვეთის ეკლესიიდგან წირვის შემდეგ. დაკრძალვა ვერის წმინდა ნიკოლოოზის ეკლესიის გალავანში.

369—1—1

გაზეთის ტრესტის პროვინციალურ კონტრ-აგენტების საყურადღებოთ

გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორამ გაიგო, რომ ზოგიერთი კონტრ-აგენტები აჩერებენ 2—3 დღის გაზეთებს, რომელიც მათი საშუალებით ეგზავნებათ პარტიულ კომიტეტებს, აღმასკომებს და სხვ. გაცნობებთ, რომ გაზეთების შეჩერება დაუშვებელია. კონტრ-აგენტი, რომელიც შემჩნეულ იქნება გაზ. დაგვიანებაში, დაუყონებლივ დაჰკარგავს წარმომადგენლობის უფლებას და მიიცემა პასუხის გებაში. (0—30)

ქ. თბ. მე-2-ე რაიონის სახალხო სასამართლო

იწვევს მემკვიდრეებს უფლების წარსადგენათ ტერეზია პავლეს ასულ სოფრონოვის, ქონებაზე, გარდაცვალებულ 23 დეკემბერს, 1920 წელს.

372—1—1 — სახალხო მოსამართლე (ხელს აწერს).

საარქივო საგაზეთო

ქაღალდი

რაოდენობით 150 ფუთი

იყიდება

ხელმისაწვდომ ფასებში

ცნობების მიღება შეიძლება: გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორაში. რუსთაველის პროსპ. № 24.

(5—4)

ქალაქის აღასრულებელი კომიტეტი

აცხადებს

ქ. ტფილისის მოქალაქეთა საყურადღებოთ

რომ ყველა მოქალაქეებმა,

ვისაც ჰყავთ ძაღლები

უნდა შეიტანონ ქალაქის აღმასრულებელ კომიტეტის გადასახადების ამკრეფ ბიუროს სათანადო სააგენტო კანტორაში

500.000 მან. თითოეულ ძაღლზე

და მიიღონ სათანადო მოწმობა.

30 სექტემბრიდან დაიწყება ძაღლების ჭერა.

კანტორების მისამართები:

1—13	კომისარ.	ვერის დაღმართი.
2—3	„	გრაფის ქ. № 14.
4—5	„	თათრის მოედანი.
6—7	„	ავლაბ. ნუნუპარონის ბაზ.
8—9	„	ელიხაბედის ქ. 10.
10, 11 და 12	„	ჩერქეზიშვილის ქ. № 8.

გადასახადების ამკრეფი ბიუროს გამგის მოადგილე გ. ცანიძე.

3—1 341

მატარებლების მიმოსვლის შეცვლა თბილისის და ჯულფის შორის

სამხრეთის რაიონის მგზავრების უფრო წესიერ მიმოსვლისათვის 30 სექტემბრიდან თბილისიდან, ხოლო 3 ოქტომბრიდან ნახიჩევანიდან ინიშნება დღე-გამოშვებით 25—24 და 26—27 მატარებლების მიმოსვლა შემდეგი ცხრილის მიხედვით: მატ. № 25—24 მიდის თბილისიდან ლუწ რიცხვებში, დღის 2 საათზე და 30 წუთზე. ალექსანდროპოლში მიდის 8 საათ. 42 წუთ. და გადის დღის 12 საათზე და 20 წუთზე. ერევანში მიდის კენტ რიცხვებში, საღამოს 9 საათზე და გადის ერევანიდან ნახიჩევანში ლუწ რიცხვებში, ღამის 12 საათ. და 35 წუთზე და მიდის ნახიჩევანში იმავე დღეს 12 საათზე და 15 წუთზე.

უკან ბრუნდება: ნახიჩევანიდან—მატარ. № 26—27 კენტ რიცხვებში დილის 8 საათზე. ერევანში მიდის საღამოს 8 საათზე, გადის თბილისისაკენ საღამოს 11 საათზე და 30 წუთზე, აგრეთვე კენტ რიცხვებში.

ალექსანდროპოლში მიდის დილის 9 საათზე და 30 წუთზე; თბილისში მოდის ღამის 4 საათზე ლუწ რიცხვებში.

ამის გამო, ამავე 30 სექტემბრიდან უქმდება ერევანისა და ნახიჩევანის შორის კვირაში ხუთჯერ დანიშნული მატარებელი №№ 14—13 და 16—15.

დამატებითი საგარაკო მატარებლების მოხსნა თფილისისა და ხაშურის შორის

საგარაკო სეზონის

დამთავრებისა და მოაგარაკეების დაბრუნების გამო, თბილისის და ხაშურის შუა დანიშნული მატარებლები № 18 და 17 30 სექტემბრიდან მოხსნილია.

მცხოვრებთა საყურადღებოდ

ქ. თფილისში შრომისა და ტვირთზიდვის გადასახადის გამტარებელი

კომისია

წინადადებას აძლევს ყველა

სახლის პატრონებს, სახლების მმართველებს, სახლების კომენდანტებს

და საერთოთ ყველა იმათ, ვის გამგებლობაშიაც იმყოფება სახლები, რომ ამ განცხადების გამოქვეყნების დღიდან ერთი კვირის განმავლობაში მოახდინონ სახლის წიგნების და თავიანთ მდგმურების დოკუმენტების ყოველ მხრივი შემოწმება და სათანადო კომისარიატში წარადგინონ სია იმ პირთა, რომელთაც კანონის ძალით უნდა გადაიხადონ ფულით შეცვლილი შრომისა, და ტვირთზიდვის გადასახადი თანახმად ქალაქის აღმასრულებელ კომიტეტის სავალდებულო № [illegible] დადგენილებისა, მაგრამ ჯერ კიდევ არ აქვთ გადახდილი.

შრომისა და ტვირთზიდვის გადასახადის ამკრეფ კომისიის კონტროლიორებს წინადადება ეძლევათ აღნიშნულ ვადის გასვლის შემდეგ მოახდინონ სახლის წიგნების და მდგმურების პირადი დოკუმენტების გენერალური შემოწმება და წარუდგინონ კომისიას იმ სახლის მეპატრონეთა ან მათი მოადგილეთა სია, რომელთაც არ მოიყვანეს სისრულეში ეს დადგენილება და აგრეთვე სია იმ პირთა, რომელთაც განზრახ არ გადაიხადეს შრომისა და ტვირთზიდვის გადასახადი მათ წინააღმდეგ სათანადო ზომების მისაღებათ.

გადასახადების ამკრეფ ბიუროს აგენტებს ევალებათ დაუყონებლივ შეუდგენ მოვაჭრეთა დოკუმენტების შემოწმებას და წარადგინონ კომისარიატში სია იმ პირთა, რომელთაც განზრახ არ გადაიხადეს ხსენებული გადასახადი, თუ ასეთები აღმოჩნდებიან.

კომისიის თავმჯდომარე თაქთაქიშვილი.

პასუხის[illegible] მდივანი და კომისიის წევრი რუხაძე.

(356—2—2)

დაიკარგა პირადობის მოწმობა სიღნაღის კომისარი[illegible] მოცემული სახელზე ალექსანდრე ჩიმინოვა.

(364—2[illegible]

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტი მიხელ ჰყონია ა[illegible]დებს, რომ მის მიერ **დაკარგულია** უნივერსიტეტ[illegible] მიღებული წიგნა[illegible]კა № 834, რომელიც ჩაითვალოს გაუქმებულად.

370—1[illegible]

დაიკარგა პირადობის მოწმობა მოცემული რკ. გ. მთა[illegible] სახელოსნოდან № 261 და მატარებლის წლი[illegible] ბილეთი № 496 სოფიო ძულიაშვილის სახელზე. ჩაითვალოს გაუქმებულ[illegible]

371—1[illegible]

კოოპერატივი

„კომუნისტური ამხანაგობა“

აცხადებს ყველას საყურადღებოთ, რომ მან შეიძინა შვეიცარიის ტრიკოების დამზადებულ ფაბრიკების კონსორციუმის მთელი ფაბრიკის საწყობი ფირმა „მიშელ-მეჩიკის“ სახელწოდებით.

საწყობში არის მრავალი ტრიკოს, მატყლის, აბრეშუმის და ბამბის ნაწარმოები, როგორც მაგ., მამაკაცის დედაკაცის და ბავშვების თეთრეული. ქალების და ბავშვის ზეიდან ჩასაცმელი. კაშნე, სასპორტო ქუდები, ჟაკეტები, შარვალი, წინდები, ხელთათმანები, და სხვა და სხვა.

ეიდება შეიძლება ბითუმად და წვრილ-წვრილად, ფაბრიკის—ძალიან დაკლებულ ფასებში, პროფ-კავშირების წევრებს ეძლევათ შეღავათი 12 პროც. ფაბრიკის საწყობი და მაღაზია იმყოფება ძველ ადგილას, ერევნის მოედანი—ქარვასლა.

გამგეობა.

368

ტირაჟი 10.000 — ს. ღ. ს. დ. — საქართველოს სახალხო საბჭოს [illegible] მე-2 სტამბა, [illegible] ქ. № 4.